

فرم شرح خدمات (RFP) برای تهیه پروپوزال

۱- عنوان تحقیق:

«ارائه راهکارهای کاربردی پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی اولویت دار استان قزوین»

۲- اهداف تحقیق:

هدف کلی این پژوهش، دستیابی به بهترین روش‌های پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی اولویت دار استان قزوین با رویکرد فرهنگی و بررسی میزان تاثیر روش‌های ایجابی به کار گرفته شده می باشد؛ این تحقیق، اهداف ذیل را دنبال می کند:

- بررسی علل و عوامل عمده وقوع آسیب‌های اجتماعی در استان قزوین.
- تحلیل وضعیت موجود آسیب‌های اجتماعی استان قزوین.
- شناسایی ارتباط بین آسیب‌های اجتماعی اولویت دار استان قزوین.
- شناسایی راهکارهای کاربردی جهت پیشگیری آسیب‌های اجتماعی اولویت دار استان قزوین.
- شناسایی راهکارهای کاربردی جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی اولویت دار استان قزوین.
- ارائه برنامه عملیاتی با رویکرد فرهنگی برای پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی استان قزوین.

۳- ضرورت و اهمیت تحقیق:

یکی از وظایف دولت‌ها اتخاذ سیاست‌ها و تمهیدات مناسب برای کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقاء شاخص‌های سلامت اجتماعی است. آسیب‌های اجتماعی به مفهوم رفتاری است که به طریقی با انتظارات مشترک اعضای یک جامعه سازگاری ندارد و بیشتر افراد آن را ناپسند و نادرست می دانند. در شرایط فعلی کشور شاهد روند افزایشی آمار آسیب‌های اجتماعی، تنوع آنها و کاهش سن افراد آسیب دیده اجتماعی هستیم. علل و عوامل پدیدآورنده آسیب‌های اجتماعی با توجه به منشا انسانی آن تک بعدی نبوده بلکه پدیده‌ای متکثر و کاملاً چند وجهی است. از این روی شناخت دقیق آسیب‌های اجتماعی، علل و عوامل پدید آورنده آن مستلزم استفاده از دانشی میان رشته‌ای است که قادر باشد با استفاده از رشته‌های مختلف علمی، ابزاری آماری و تحلیلی برای شناخت قانونمندی‌های حاکم بر آسیب‌های اجتماعی، فراهم آورد که فقدان آن اکنون ملموس است. با عنایت به این که در حال حاضر استان قزوین در برخی زمینه‌های آسیب اجتماعی وضعیت پرخطری داشته و متأسفانه در برخی موارد معضلاتی مثل سرقت و خودکشی و استفاده از مشروبات الکلی و اعتیاد به نسبت جمعیت در کشور رتبه بالایی دارد، لزوم انجام یک طرح تحقیقاتی در این موضوع ضروری است. به نظر می رسد در حوزه پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی با رویکرد فرهنگی با فقدان پشتوانه تنوریک روبرو هستیم. شناسایی نیازهایی واقعی با توجه به گروه‌های هدف و اجرای برنامه‌هایی مطابق این نیازها می تواند باعث استفاده از منابع دردسترس به بهترین نحو و جلوگیری از هدر رفت منابع شود. ضرورت اجرای برنامه‌های فرهنگی با هدف کاهش آسیب‌های اجتماعی اولویت دار استان (شامل سرقت، خودکشی، طلاق، حاشیه نشینی، اعتیاد، کودکان کار و خیابانی، متکدیان، مشروبات الکلی) به عنوان تکلیف برای دستگاه اجرایی مطرح است که با اجرای این پژوهش می توان استراتژی و راهکارهای مقابله با آن را مشخص کرد. در حوزه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی ضرورت راهکارهای کاربردی کاملاً احساس می شود راهکارهایی که بتوانند در عرصه عمل کارایی داشته باشند و منابع موجود را به شکلی هدفمند برای پیشگیری و کاهش این آسیب‌ها به کار گیرد.

آسیب های اجتماعی پدیده هایی متنوع و متغیرند. پرخاشگری و نزاع، جنایت، فحشا، خودکشی، توهین و فحاشی، کلاهبرداری، تاخیر در ازدواج، تجرد قطعی، افزایش شکاف طبقاتی، افت تحصیلی کودکان، تک فرزندی، افول سرمایه اجتماعی، کاهش تمایل به فرزندآوری، اخاذی، زورگیری، سرقت، مزاحمت خیابانی، فقر، همسرآزاری، پارتی بازی، ارتباط نامشروع دختر و پسر، سقط جنین، مزاحمت تلفنی، جعل، فرار از خانه، ترک تحصیل، اعتیاد، بی خانمانی، ولگردی، سوء استفاده از فضای مجازی، قاچاق، سوء پیشینه، شرب خمر، مهاجرت غیرقانونی، کودک آزاری، حاشیه نشینی، ضرب و جرح، کودکان کار، تکدی گری، خیانت، طلاق و ... نمونه هایی از آسیب های اجتماعی اند که کم و کیف آنها برحسب زمان و مکان تغییر می کنند. تاملی بر وضعیت شاخص های آسیب های اجتماعی نشان می دهد که استان قزوین از شرایط متعادل و خوبی در این زمینه برخوردار نیست. غفلت در توجه به این موضوع و عدم اتخاذ سیاستهای مناسب در جهت کنترل و کاهش آسیب های اجتماعی تاثیرات مخرب خود را به گونه ای عمیق بر روی سایر بخش های اقتصادی، سیاسی، زیست محیطی و حتی امنیتی برجای خواهد نهاد. طی سالها به دلیل مسائل گوناگون اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آسیب های اجتماعی روند افزایشی داشته و در برخی از حوزه ها وارد فاز بحران شده است به نحوی که فشار بزه ها و تبعات این آسیب ها بر دستگاه قضا و سایر بخش ها مثل پلیس که نقش سلبی دارند فزاینده بوده و بیم آن می رود با توجه به رشد غیر منطقی آسیب ها و تبعات آن و با ورود به فاز بحرانی برخورد سلبی دشوارتر و چه بسا غیر ممکن شود. از اینرو و با علم به اینکه پیشگیری بر درمان ارجحیت دارد لازم است که بخش فرهنگی فعالیت خود را در راستای کاهش آسیب های اجتماعی افزایش دهد. اگر چه همگان اولویت پیشگیری از طریق راهبرد های فرهنگی را تایید می کنند ولی در عمل اعتبارات و امکانات تخصیص یافته به این حوزه بسیار محدود است و بویژه به نحوی که اعتبارات و امکانات اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی قزوین (بعد از استان شدن قزوین) شکل گرفت، متناسب با نیازهای استان رشد نداشته و ضرورت دارد تا امکانات موجود به بهترین نحو بکار گرفته شود تا نتایج قابل قبولی حاصل شود و رسیدن به این هدف ممکن نیست مگر آنکه آسیب ها اولویت بندی شده و متناسب با نیازها راهکارهای کاربردی ارائه شود.

۵-سوالات پژوهشی:

- ۱) علل و عوامل عمده وقوع آسیب های اجتماعی در استان قزوین کدام اند؟
- ۲) وضعیت موجود آسیب های اجتماعی در استان قزوین چگونه است؟
- ۳) آسیب های اجتماعی اولویت دار استان قزوین کدامند؟
- ۴) ارتباط بین آسیب های اجتماعی اولویت دار استان چگونه است؟
- ۵) راهکارهای کاربردی جهت پیشگیری آسیب های اجتماعی اولویت دار استان قزوین چیست؟
- ۶) راهکارهای کاربردی جهت کاهش آسیب های اجتماعی اولویت دار استان قزوین چه هستند؟
- ۷) برنامه عملیاتی و تقسیم کار دستگاهی برای پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی استان قزوین با رویکرد فرهنگی چیست ؟

۶-جامعه آماری و قلمرو تحقیق:

جامعه آماری و قلمرو تحقیق این پژوهش، افراد دچار آسیب اجتماعی و آسیب های اجتماعی موجود در سطح استان قزوین می باشد.

۷-دستاوردهای مورد انتظار و زمینه های به کارگیری نتایج تحقیق:

ارائه راهکارهای کاربردی و متناسب با ظرفیت سازمانهای تدخیل در زمینه پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی اولویت دار استان قزوین از دستاوردهای این تحقیق خواهد بود. این راهکارها می تواند نقش مهمی در طراحی و اجرای برنامه های فرهنگی تاثیر گذار متناسب با نیازهای استان در حوزه پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی داشته باشد.

۸- بهره برداران بالقوه از نتایج تحقیق:

دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری قزوین، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین، اداره کل تبلیغات اسلامی استان قزوین، اداره کل بهزیستی استان قزوین، اداره کل ورزش و جوانان استان قزوین، اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین، اداره کل دادگستری استان قزوین، فرماندهی انتظامی استان قزوین، اداره کل زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی استان قزوین، دفتر امنیتی و انتظامی استانداری قزوین، سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری قزوین، مرکز اورژانس اجتماعی قزوین، اداره کل تعزیرات حکومتی استان قزوین، اداره کل پزشکی قانونی استان قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین.

۹- رشته های علمی قابل قبول برای محقق:

علوم اجتماعی، پزشکی اجتماعی، روانشناسی اجتماعی، علوم تربیتی، مشاوره، مدیریت فرهنگی، حقوق.

۱۰- رشته های علمی و تخصص های مورد نیاز در تیم تحقیقاتی:

علوم اجتماعی، پزشکی اجتماعی، روانشناسی، مشاوره، علوم تربیتی، مدیریت، حقوق، علوم سیاسی، آمار.

۱۱- انتظارات ویژه کارفرما از محقق:

الف-انجام تحقیق براساس داده های واقعی و راستی آزمایی شده و ارائه راهکارهای کاربردی و موثر در پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی.

ب-وجود تیم تحقیقاتی دارای تجربه مرتبط و تسلط، دانش و توانایی لازم برای ارائه کار علمی و پژوهشی کاربردی.

پ-ارائه یک برنامه منسجم عملیاتی قابل اجراء در سطح استان در راستای اهداف تحقیق.

ت-توجیه اقتصادی هزینه های پژوهش در مقایسه با نتایج پیش بینی شده.